

... alebo o motivácii ohlasovať Evanjelium, aj o všeobecnej platnosti zásady „Modli sa a pracuj!“

BOŽIE SLOVO:

(Sk 6, 7-15)

Čítanie zo Skutkov apoštolov: *Božie slovo sa širilo a počet učeníkov v Jeruzaleme veľmi rástol. Aj veľa kňazov poslušne prijalo vieru.* ⁸ Štefan, plný milosti a sily, robil veľké divy a znamenia medzi ľudom. ⁹ Tu vstali niektorí z takzvanej synagógy Libertincov, Cyrénčanov a Alexandrijčanov a z tých, čo boli z Cilície a Ázie, a hádali sa so Štefanom. ¹⁰ Ale neboli schopní čeliť múdrosti a Duchu, ktorým hovoril. ¹¹ Podstrčili teda mužov, ktorí hovorili: "Počuli sme, že hovoril rúhavé slová proti Mojžišovi a proti Bohu." ¹² Pobúrili ľud, starších a zákonníkov, zbehli sa, zdrapli ho a zaviedli pred veľradu. ¹³ Tu postavili falošných svedkov, ktorí hovorili: "Tento človek neprestáva hovoriť proti svätému miestu a proti Zákonu." ¹⁴ Počuli sme, ako hovoril, že Ježiš, ten Nazaretský, zborí toto miesto a zmení obyčaje, ktoré nám odovzdal Mojžiš." ¹⁵ Všetci, čo sedeli vo veľrade, uprene naňho hľadeli a videli, že jeho tvár je ako tvár anjela. Počuli sme Božie slovo.

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, katechézy / úvahy č. 18, 25, 41, 45, 54, 55)

„Evanjelizátori s Duchom sú takí hlásatelia evanjelia, ktorí sa bez strachu otvárajú pôsobeniu Ducha Svätého. Na Turíce Duch Svätý pomáha apoštolom vyjsť zo seba a premieňa ich na ohlasovateľov veľkých Božích vecí, ktoré každý začína chápať vo vlastnom jazyku. Duch Svätý okrem toho vlieva silu na ohlasovanie novosti evanjelia s odvahou (parresia), nahlas, v každom čase a na každom mieste, a to aj proti prúdu. Vžívajme ho aj dnes, upevnení v modlitbe, bez ktorej každá činnosť je spojená s rizikom, že zostane prázdna a ohlasovanie bezduché. Ježiš chce, aby evanjelizátori ohlasovali dobrú zvesť nielen slovami, ale predovšetkým životom premeneným Božou prítomnosťou“ (EG 259), takto začína pápež František piatu kapitolu svojho dokumentu.

Duch Svätý! Ježiš Ho prisľubuje pri Poslednej Večeri – a On sám je *Christos*, pomazaný Duchom Svätým. Bez Ducha Svätého si nevieme kresťanstvo predstaviť. Či už čítame Písmo, ktoré hovorí, že „*kto nemá Kristovho Ducha, ten nie je jeho*“ (Rim 8, 9), lebo len tí, „*ktorých vedie Boží Duch, sú Božími synmi*“ (Rim 8, 14), alebo si otvoríme Katechizmus, ktorý svoju definíciu kresťana-katolíka začína slovami, bez ktorých všetko, čo nasleduje, stráca akýkoľvek zmysel, a to, že „*do spoločenstva Cirkvi sú naplno včlenení tí, čo majú Kristovho Ducha*“ (KKC 837), pretože každý stvorený človek je „*určený na to, aby ho Boh úplne „zbožštil“ v sláve*“ (KKC 398) a je to práve „*Duch adoptívneho synovstva [ktorý] zbožšťuje veriacich, lebo ich životne spája s jednorodeným Synom, Spasiteľom*“ (KKC 1129). Bez Ducha Svätého by kresťanstvo bolo iba ďalšie ľudské, neúčinné a teda v podstate zbytočné náboženstvo. Bez Ducha Svätého by sme, či už s ním alebo bez neho, stále ostávali zatratení, nezbožšteni, stále zajatci tohto sveta.

Preto nám Ježiš nezanechal knihu Biblie, ale poslal učeníkov ohlasovať Evanjelium. Skutočné ohlasovanie totiž v sebe musí zahŕňať najmenej tieto štyri veci:

- *slovo* Evanjelia, inšpirované Duchom Svätým, ktoré je ohlasované;
- *hlásateľ*, ktorý je Duchom premenený a ktorý vydáva svedectvo o účinnosti toho, čo hlása;
- *znamenia*, ktoré Duch cez neho koná a tým potvrdzuje jeho slová;
- *spoločenstvo* Ducha, ktorým je Cirkev, do ktorého je evanjelizovaný človek pozývaný.

Všetky štyri prvky ohlasovania môžeme dobre vidieť v úryvku Božieho slova o Štefanovi z úvodu dnešnej katechézky. Bez nich žiadne skutočné ohlasovanie Evanjelia neexistuje! A ak sa oň aj pokúsime, „*zostane prázdne a ohlasovanie bezduché*“, ako hovorí pápež.

Okrem uverenia a obrátenia pápež len okrajovo spomína niektoré nástroje, ktorými môžeme žiť v Duchu rozvíjať a prehľbovať – „*modlitba, eucharistická adorácia alebo slávenie viery*“ (EG 260) – a ohľadom nich odkazuje na iné „*cenné dokumenty Magistéria a slávne spisy veľkých autorov*.“ Miesto toho sa sústreďuje na úlohu Ducha v diele apoštolátu a začína tým prvým, a to je *motivácia*: „*Evanjelizácia s duchom je veľmi odlišná od množiny úloh, ku ktorej sa stavíme ako k ťaživej povinnosti – a jednoducho ju tolerujeme alebo znášame ako čosi, čo odporuje našim vlastným náklonnostiam a túžbam*“ (EG 261) – alebo ich rovno ignorujeme, dokonca odmietame! Inými slovami, ak sami nie sme veriaci, obrátení a naplnení Duchom, evanjelizácia nám nedáva zmysel. Okrem iného aj preto, že sami sme ešte skutočný život v Duchu nezažili a nám samým kresťanstvo pripadá často viac ako nejaké bremeno alebo povinnosť a necítíme žiadnu potrebu ísť a vnucovať (tak nám to pripadá) toto bremeno iným ľuďom. Sama povinnosť *apoštolovať* sa nám tak javí ako nepríjemná povinnosť, vyhovárame sa a nakoniec ju v praxi úplne ignorujeme, pretože, koniec koncov, „*nikto to aj tak nerobí*“, tak čo? Je to normálne, že nehlásame evanjelium, nie? Dokonca keď príde pán biskup na birmovku (ktorá je v podstate *vysvätením* na ohlasovateľa Evanjelia), tak sa netvári nijako sklamané ani smutne z toho, že väčšina ním obirmovaných nielenže nikdy v živote toto poslanie konať nebude, ale už budúcu nedelu sa ani neukáže v kostole... Všetko toto je pápežovi jasné, sám konštatuje: „*Viem... že žiadna motivácia nebude stačiť, ak v srdciach nehori plameň Ducha. V konečnom dôsledku je evanjelizácia s duchom evanjelizáciou s Duchom Svätým, pretože on je dušou evanjelizujúcej Cirkvi*“ (EG 261) Ak chýba – farníkoví, birmovancovi, farárovi, biskupovi, – výsledok je vždy rovnaký: vlačnosť, nechť evanjelizovať, formalizmus, povrchnosť. Bez Ducha Svätého je Cirkev v danom spoločenstve a na danom mieste doslova „*bezduchá*“!

NA ZAMYSLENIE:

„Evanjelizátori s Duchom sú evanjelizátori, ktorí sa modlia a pracujú. Z pohľadu hlásania evanjelia nie sú potrebné ani mystické ponuky bez rozhodného sociálneho a misionárskeho nasadenia ani pastoračné a sociálne preslovy či praktiky bez duchovnosti, ktorá premieňa srdce. Takéto čiastkové a jednostranné ponuky oslovujú len malé skupinky a nemajú silu preniknúť hlbšie, pretože okypujú evanjelium“ (EG 262). Ohlasovanie a sociálna činnosť bez modlitby a Ducha Svätého majú len veľmi malý až žiaden dopad a takáto cirkev sa stáva skôr formou sociálnej a kultúrnej mimovládnej organizácie. A rovnako iba modlitba sama tiež nikam nevedie. Bez ohlasovania nezasahuje srdcia iných ľudí a ak nenájde završenie v skutkoch lásky a svedectva, neprináša ovocie ani tomu, kto sa takto modlí, lebo sa stáva aktom lenivosti a sebeckta, keď sa staráme o seba, ale nie o druhých ani neprijímame Kristov príkaz ísť, hlásať a slúžiť v láske! „*Existuje tu totiž nebezpečenstvo, že niektoré chvíle modlitby sa stanú iba zámienkou, ako sa vyhnúť darovaniu života v misii, lebo uzatvorenie životného štýlu do privátnej sféry môže kresťanov priviesť k tomu, aby sa utiekali k nejakej falošnej duchovnosti*“ (EG 262).

„*Je prospešné pripomenúť si prvých kresťanov a mnohých našich bratov*“, pokračuje pápež, „*ktorí počas celých dejín boli plní radosti, nabití odvahou, neúnavní v ohlasovaní a schopní veľkej, aktívnej vytrvalosti. Niektorí sa utešujú tvrdením, že dnes je všetko ťažšie; treba však uznať, že ani kontext Rímskej ríše nebol naklonený ohlasovaniu evanjelia, boju za spravodlivosť či obrane ľudskej dôstojnosti*“ (EG 263). Nie je na mieste vyhovárať sa na vonkajšiu situáciu, ktorá nikdy nebola ani nebude ľahká. Ak nám niečo bráni v ohlasovaní Evanjelia, potom je to práve nedostatok Ducha – vinou našej vlastnej neviery, nášho vlastného neobrátenia, našej vlastnej povrchnosti a zanedbávania *duchovného života*, čiže života v Duchu!

OTÁZKY:

< Znova narážame na fakt, že iba veriaci a obrátení človek plný Ducha môže iným priniesť Krista a pomôcť im uveriť a prijať Ho. Ako na tom sme my sami? Z tej štvorice „slovo – hlásateľ plný Ducha – znamenia – spoločenstvo Ducha“ – ako na tom v každom z nich sme? Kde cítime nedostatky, dokonca úplne chýbajú? Prečo to tak je? Rovnováha modlitby, rozjímania a liturgie na jednej strane a ohlasovania a služby na strane druhej – ako na tom sme? Čo treba zmeniť? Čo urobíme? >